

Chambre des Représentants

SESSION 1985-1986
29 NOVEMBRE 1985

PROPOSITION DE LOI

relative à la fourniture de prestations
en matière de distribution par réseau public
d'eau, de gaz et d'électricité
à usages domestiques et artisanaux

(Déposée par MM. Deleuze,
Dierickx et Daras)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition de loi veut répondre à un problème dont l'actualité de ces dernières années a révélé l'acuité pour diverses couches de la population : la situation souvent dramatique des usagers des services de distribution d'eau, de gaz et d'électricité confrontés à ce que l'on appelle les « coupures » par les distributeurs.

Dans l'état actuel du droit, les distributeurs estiment pouvoir interrompre unilatéralement leurs fournitures lorsque l'abonné est en défaut de paiement des factures. Se fondant sur les conditions générales du contrat de fourniture qu'ils qualifient de « contrat de vente » et qu'ils ont libellé eux-mêmes, les distributeurs invoquent l'exception d'inexécution permettant en droit civil de suspendre l'exécution de leurs obligations lorsque l'abonné co-contratant n'exécute pas les siennes.

Le seul recours des usagers victimes d'une interruption de fournitures est de saisir le tribunal, généralement sous le couvert de l'urgence et au provisoire. D'un côté, la situation de ces usagers est déjà dramatique, surtout en période froide. D'un autre côté, la réalité sociale des couches de la population concernée rend difficile, et le plus souvent onéreux pour elles, l'accès au prétoire.

L'eau, le gaz et l'électricité sont des fournitures dont l'utilisation est indispensable à la vie quotidienne du citoyen. La privation de ces fournitures remet en cause la dignité humaine.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1985-1986
29 NOVEMBER 1985

WETSVOORSTEL

betreffende de water-, gas-
en elektriciteitsvoorziening
voor huishoudelijk en ambachtelijk gebruik
via een openbaar net

(Ingediend door de heren Deleuze,
Dierickx en Daras)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit wetsvoorstel wil een netelig vraagstuk oplossen, dat voor diverse categorieën van de bevolking de jongste jaren erg nijpend en actueel geworden is, met name de vaak dramatische toestand van de verbruikers die het moeten meemaken dat de water-, gas- en elektriciteitstoevoer door de verdelers afgesloten of verbroken wordt.

In de huidige stand van het recht menen de verdelers hun leveringen eenzijdig te mogen staken wanneer de abonnee zijn rekeningen niet meer betaalt. Steunend op de algemene voorwaarden van het leveringscontract, dat zij verkoopovereenkomst noemen en dat zij zelf hebben opgesteld, beroepen de verdelers zich op de exceptie van niet-uitvoering die het in het burgerlijk recht mogelijk maakt de naleving van verbintenissen te schorsen wanneer de abonnee-medecontractant zijn eigen verplichtingen niet nakomt.

Er staat de verbruikers wier leveringen onderbroken worden, niets anders te doen dan hun zaak voor de rechtbank te brengen, waarbij zij doorgaans aanvoeren dat hun eis een dringend en voorlopig karakter heeft. In de eerste plaats is de toestand van die verbruikers vooral tijdens het koude jaargetijde reeds dramatisch genoeg. Bovendien hebben de betrokken categorieën van de bevolking het niet breed, zodat het voor hen vaak te duur uitvalt om hun zaak bij de rechtbank aanhangig te maken.

Water, gas en elektriciteit zijn uit het dagelijks leven van de burger niet meer weg te denken en als men hem daarvan berooft, doet men afbreuk aan zijn menselijke waardigheid.

Le déséquilibre économique existant entre le distributeur et l'utilisateur contraint ce dernier à subir les conséquences des décisions unilatérales du premier sans qu'il y ait de réelle possibilité d'un débat préalable où tous les aspects d'une situation peuvent être pris en considération. Dans cette matière qui ne peut être enfermée dans la seule logique contractuelle, il faut instaurer les conditions de ce débat préalable. La présente proposition entend y pourvoir.

Commentaire des articles

Article 1

Il découle des développements que le champ d'application de la proposition doit être limité à la distribution de l'eau, du gaz et de l'électricité à usages domestiques et artisanaux.

Vu le caractère de service public de leur distribution par réseau, sont exclues du champ d'application de la présente proposition les fournitures qui n'ont pas lieu par l'intermédiaire des réseaux publics de distribution.

Il est entendu que ne doivent pas faire l'objet des mesures envisagées les suspensions et interruptions de fournitures en raison de problèmes techniques, de sécurité, de réparation et d'entretien.

Désormais, les suspensions et interruptions ne pourront plus avoir lieu sur une simple décision unilatérale des distributeurs. Ceux-ci devront disposer d'un titre judiciaire exécutoire qu'ils devront réclamer.

Art. 2

Des raisons d'ordre pécuniaire évidentes tant pour les usagers que pour les distributeurs fondent l'article 2 : les premiers, confrontés par hypothèse à une situation financière difficile et régulièrement appelés à couvrir les frais de justice, voient ceux-ci nettement allégés; les seconds devant par la présente proposition introduire les actions visant à l'interruption ou la suspension des fournitures, faisant l'économie des frais de citation.

Tout comme les matières relevant des baux à loyers, les demandes ayant pour objet la suspension ou l'interruption de fournitures d'eau, de gaz ou d'électricité trouveront un juge naturel en la personne du juge de paix, sans que le montant de la demande n'en limite plus la compétence.

L'introduction de la demande par la voie de la requête et la convocation des parties par pli judiciaire sont peu onéreuses, rapides et offrent toutes les garanties voulues.

Art. 3

L'article 3 complète l'article 2 en instaurant le débat contradictoire par exception aux articles 1025 et suivants du Code judiciaire relatifs aux procédures introduites par requête unilatérale.

O. DELEUZE
L. DIERICKX
J. DARAS

Daar de verbruiker over veel minder middelen beschikt dan de verdeler, moet hij noodgedwongen de gevolgen van de eenzijdige beslissingen van de eerste ondergaan zonder dat eerst een gesprek tot stand komt, waarbij alle facetten van een situatie belicht kunnen worden. In deze aangelegenheid mag niet uitsluitend rekening worden gehouden met de letter van de overeenkomst; er moeten maatregelen worden genomen, zodat een gesprek op gang kan komen. Het onderhavige voorstel beoogt daarin te voorzien.

Commentaar bij de artikelen

Art. 1

Uit de toelichting vloeit voort dat het toepassingsgebied van het voorstel beperkt dient te blijven tot de levering van water, gas en elektriciteit voor huishoudelijk en ambachtelijk verbruik.

Aangezien de leveringen via het net het karakter van een openbare dienst hebben, zijn de leveringen die niet door toedoen van de openbare distributiediensten geschieden, uitgesloten van het toepassingsgebied van het voorstel.

Het spreekt vanzelf dat schorsingen en onderbrekingen van leveringen wegens technische oorzaken, om veiligheidsredenen of voor de uitvoering van herstellings- en onderhoudswerken hier buiten beschouwing blijven.

Tot schorsing en onderbreking mag niet meer eenzijdig door de verdelers beslist worden. Dezen moeten daartoe in het bezit zijn van een uitvoerbare gerechtelijke titel, die zij zullen moeten vorderen.

Art. 2

Artikel 2 steunt op redenen van geldelijke aard, die zowel voor de verbruikers als voor de verdelers voor de hand liggen. Verbruikers met financiële moeilijkheden zullen de gerechtskosten die zij geregeld moeten betalen, aanzienlijk zien dalen, terwijl de verdelers, die een vordering zullen moeten instellen om hun leveringen te mogen schorsen of te onderbreken, voortaan geen dagvaardingskosten meer zullen moeten dragen.

Zoals dat het geval is met zaken in verband met huur-overeenkomsten, is de vrederechter uiteraard aangewezen om uitspraak te doen inzake vorderingen tot schorsing of onderbreking van water-, gas- of elektriciteitsvoorziening. Het bedrag van die vorderingen heeft geen invloed meer op de bevoegdheid van de rechter.

De indiening van de eis bij verzoekschrift en de oproeping van partijen door middel van een gerechtsbrief zijn niet duur, verlopen snel en bieden de nodige waarborgen.

Art. 3

Artikel 3 vult artikel 2 aan door de invoering van een tegensprekelijk debat, dat een uitzondering vormt op de artikelen 1025 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek betreffende de procedures op eenzijdig verzoekschrift.

PROPOSITION DE LOI

Article 1

Les fournitures de prestations en matière de distribution par réseau public d'eau, de gaz et d'électricité à usages domestiques et artisanaux ne peuvent être interrompues ou suspendues qu'en vertu d'une décision judiciaire exécutoire, à l'exception des suspensions et des interruptions motivées par des raisons techniques, de sécurité, de réparation ou d'entretien.

Art. 2

A l'article 594 du Code judiciaire, il est inséré un 21° libellé comme suit :

« 21° sur la demande du fournisseur d'eau, de gaz ou d'électricité à usages domestiques et artisanaux par un réseau public de distribution, tendant à autoriser la suspension ou l'interruption des fournitures ».

Art. 3

Au livre IV de la quatrième partie du Code judiciaire, ils est inséré un Chapitre XIVbis (nouveau) comprenant un article 1337bis rédigé comme suit :

« Chapitre XIVbis. — Procédure en matière de fournitures par réseau public d'eau, de gaz et d'électricité à usages domestiques et artisanaux.

Article 1337bis. — Toute demande fondée sur la loi du relative à la fourniture de prestations en matière de distribution par réseau public d'eau, de gaz et d'électricité à usages domestiques et artisanaux peut être introduite par une requête écrite déposée au greffe de la justice de paix.

La procédure est réglée comme il est dit à l'article 1344bis. »

6 novembre 1985.

O. DELEUZE
L. DIERICKX
J. DARAS

WETSVOORSTEL

Artikel 1

De water-, gas- en elektriciteitsvoorziening voor huishoudelijk en ambachtelijk gebruik via een openbaar net kan slechts krachtens een uitvoerbare gerechtelijke beslissing onderbroken of geschorst worden, met uitzondering van de schorsingen en onderbrekingen die wegens technische oorzaken, om veiligheidsredenen of voor de uitvoering van herstellings- of onderhoudswerken verantwoord zijn.

Art. 2

In artikel 594 van het Gerechtelijk Wetboek wordt een 21° ingevoegd, luidend als volgt :

« 21° over het verzoek van de leverancier van via een openbaar net verdeeld water, gas en elektriciteit voor huishoudelijk en ambachtelijk gebruik om schorsing of onderbreking van de voorziening toe te staan.

Art. 3

In boek IV van het vierde deel van het Gerechtelijk Wetboek wordt een Hoofdstuk XIVbis (nieuw) ingevoegd onder het opschrift :

« Hoofdstuk XIVbis. — Rechtspleging inzake water-, gas- en elektriciteitsvoorziening voor huishoudelijk en ambachtelijk gebruik via het openbaar net.

« Art. 1337bis. — Elke vordering op grond van de wet van betreffende de water-, gas- en elektriciteitsvoorziening voor huishoudelijk en ambachtelijk gebruik via een openbaar net kan worden ingeleid bij verzoekschrift, neergelegd ter griffie van het vrederecht.

De rechtspleging wordt geregeld zoals is bepaald in artikel 1344bis. »

6 november 1985.